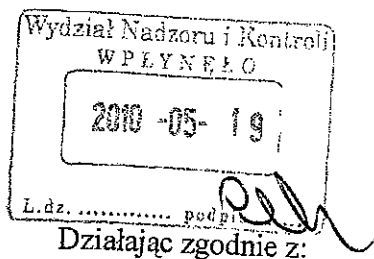

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ

przeprowadzonej w Gminie Kłodawa
w dniach 20; 27 i 28.01.2010r.

- Zapisami rozdziału 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206)
- Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2009 r. w sprawie kontroli prowadzonej przez wojewodę. (Dz.U. Nr 106, poz. 884)

Zespół kontrolny w składzie:

1. **Aneta Janusz** - Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 17-1/10 z dnia 18 stycznia 2010 roku - przewodniczący zespołu;
2. **Anetta Śmietana** - Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 17-3/10 z dnia 18 stycznia 2010 roku;
3. **Małgorzata Snacka** - Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 17-2/10 z dnia 18 stycznia 2010 roku;

przeprowadził w dniach 20; 27-28 stycznia 2010 roku kontrolę doraźną w Urzędzie Gminy oraz Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodawie.

W oparciu o art. 28 ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206), wojewoda kontroluje wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego i inne podmioty zadań z zakresu administracji rządowej, realizowane przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej.

Zakresem kontroli objęto: Planowanie i wydatkowanie dotacji celowej w Rozdziale 85212

Jednostki kontrolowane:

Urząd Gminy
ul. Gorzowska 40
66-415 Kłodawa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
ul. Kościelna 10
66-415 Kłodawa

1. Skarbnikiem Gminy w Kłodawie jest Pani Krystyna Żal.
2. Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie jest Pani Bożena Wójcik.
3. Urząd Gminy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej wykonując zadania zlecone gminie działają na podstawie n/w ustaw:
  - ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) wraz z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne z dnia 2 czerwca 2005 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.)
  - ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009 r. Nr 1 poz.7 z późn. zm.)
4. W trakcie kontroli wyjaśnień udzielały: Skarbnik gminy oraz inspektor ds. funduszu alimentacyjnego w Gminie Kłodawa oraz Kierownik i główna księgowa ośrodka pomocy społecznej.
5. Dokonano wpisu do książki kontroli.

I. USTALENIA Z KONTROLI

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Gmina Kłodawa jako „Organ” w 2009 r. w rozdziale 85212 otrzymała dotację w kwocie 1.810.000 zł (z tego 1.521.950 zł dla GOPS realizującego świadczenia rodzinne oraz 288.050 zł dla UG realizującego fundusz alimentacyjny), wydatkowała zaś 1.693.439,19 zł. (z tego 1.492.763,85 zł na świadczenia rodzinne co stanowi 98 % wykonania planu przez GOPS i 200.675,34 zł na fundusz alimentacyjny co stanowi 70 % wykonania planu przez UG). Zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 116.560,81 zł (w tym 29.186,15 zł zwrócone przez GOPS oraz 87.374,66 zł zwrócone przez UG) dokonano 31.12.2009 r. czyli z zachowaniem terminu ustawowego wynikającego z art. 144, ust.1 ustawy z dnia 30.06.2005 roku *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

(Dowód: akta kontroli str. 82, 86 i 88-89)

Kontrola w zakresie sprawozdawczości wykazała błąd w sposobie sporządzenia *sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za IV kwartał 2009 r.*, które przekazywane jest do Wojewody przez Gminę jako „Organ”. Błąd polegał na nieścisłościach i niezgodnościach w zapisach między danymi w w/w sprawozdaniu a dokumentacją źródłową.

Zespół kontrolny przyjął od Pani Patrycji Augustyniak (inspektora ds. funduszu alimentacyjnego w Urzędzie Gminy) wyjaśnienie w sprawie różnicy między kwotą wykazaną w sprawozdaniu a kwotą wynikającą z dokumentacji księgowej. Na podstawie powyższego wyjaśnienia ustalono, iż różnica powstała na skutek pomyłki przy sporządzaniu w/w sprawozdania. Błąd powyższy został skorygowany a prawidłowe sprawozdanie przekazano do LUW w dniu 08.02.2010 r.

(Dowód: akta kontroli str. 90)

Ponadto zespół kontrolny stwierdził następujące nieprawidłowości:

- 1) Urząd Gminy Kłodawa jako „Organ” ewidencjonuje środki otrzymane w danym m-cu z LUW na koncie „karta kontowa konta 901-852-85212-2010- GOPS- dochody na

zadania rządowe zlecone” – nieprawidłowa nazwa konta. Dochody ewidencjonowane na koncie „901” są dochodami na zadania rządowe zlecone **gminy jako „Organu”** a nie dochodami GOPS.

(Dowód: akta kontroli str. 83)

- 2) Urząd Gminy Kłodawa jako „Organ” przekazuje do poszczególnych jednostek podległych tj. do UG i GOPS środki finansowe zarówno pochodzące ze środków własnych gminy jak i z dotacji **w łącznych kwotach** tj. bez podziału na rodzaj: własne i rządowe oraz bez podziału zgodnego z klasyfikacją budżetową tj. dział-rozdział-paragraf (bez tzw. analityki), co powoduje niemożność określenia kwot przeznaczonych na poszczególne zadania realizowane przez w/w jednostki. O sytuacji powyższej stanowią wydruki karty kontowej „223-1- UG Kłodawa-rozliczenie wydatków budżetowych” oraz karty kontowej „223-2- GOPS Kłodawa-rozliczenie wydatków budżetowych”. Sytuacja taka może spowodować naruszenie art. 35 ustawy z dnia 30.06.2005 roku *o finansach publicznych* (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz art. 145 ust. 1 pkt. 1 w/w ustawy, czego konsekwencją byłoby jednocześnie naruszenie art. 9 pkt. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz.U. Nr 223 poz. 1778).

Z wyjaśnienia złożonego przez skarbnika gminy wynika, że przyczyną powyżej opisanej nieprawidłowości jest fakt, iż środki finansowe przekazywane do GOPS (dot. dotacji otrzymywanej z LUW) nie są jego dochodem, w związku powyższym skarbnik nie podawała klasyfikacji budżetowej do przekazywanych środków. Zespół kontrolny przyjął wyjaśnienie, jednakże stoi na stanowisku, iż GOPS jako jednostka podległa gminie, powinna znać kwoty dotacji przekazanych przez LUW w podziale na rozdziały. Podział taki powinien być dokonywany w formie odrębnego pisma do GOPS uszczegółwiającego przekazane środki w danym m-cu lub też w formie opisu na poleceniu przelewu.

(Dowód: akta kontroli str. 70-81 oraz 91-98)

- 3) Rozbieżność pomiędzy dokumentacją finansową dotyczącą środków otrzymywanych z LUW w ramach dotacji w rozdziale 85212. Rozbieżność polega na tym, iż w dokumencie o nazwie „Plan wydatków na zadania zlecone” będącym wydrukiem z programu BESTIA (program do obsługi budżetu) kwoty wykazane w poszczególnych paragrafach rozdziału 85212 (kolumna „plan po zmianie”) różnią się od kwot wykazanych w sprawozdaniu RB-50 za IV kwartał 2009 r. (w kolumnie 12 – „plan po zmianach”).

(Dowód: akta kontroli str. 66-67 oraz 99-100)

- 4) Jednostka kontrolowana nie stosuje się do zapisów § 11, 12 i 22 Zarządzenia Nr 53/2006 Wójta Gminy Kłodawa z dnia 8 grudnia 2006 r. *w sprawie wprowadzenia procedury kontroli finansowej w Urzędzie Gminy Kłodawa* poprzez nieprawidłowe prowadzenie kontroli finansowej. Nieprawidłowość polega m.in. na wykazywaniu sprzecznych danych pomiędzy ewidencją księgową a sprawozdawczą. Szczegóły w/w nieprawidłowości opisuje niniejszy protokół.

(Dowód: akta kontroli str. 103 i 105)

Zespół kontrolny przyjął od skarbnika gminy wyjaśnienie w sprawie „nie prowadzenia analityki do dotacji”, z którego wynika, iż dotacje otrzymywane z LUW księgowane są prawidłowo na kontach „901” wg klasyfikacji budżetowej zaś wydatki faktycznie księgowane są

łącznie ze środkami własnymi gminy. Jednocześnie skarbnik zobowiązała się, że w roku 2010 zostanie wprowadzona dodatkowa analityka do księgowania wydatków z dotacji.

(Dowód: akta kontroli str. 70-81; 91-97 i 107)

A. KONTROLA W URZĘDZIE GMINY

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Jednostka kontrolowana posiada wymaganą zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 2 września 2009 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) dokumentację dotyczącą przyjętych przez nią zasad (polityki) rachunkowości. Wyżej wymieniona dokumentacja zawiera zapis dotyczący technik prowadzenia ksiąg rachunkowych w tym ksiąg pomocniczych (kont analitycznych). Zapis powyższy brzmi „Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Zapisy na kontach analitycznych dokonywane są zgodnie z zasadą zapisu powtarzanego. Ich forma dostosowywana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego”.

(Dowód: akta kontroli str. 108-163)

Na podstawie przedstawionych dokumentów podlegających kontroli (wydruki z kont) zespół kontrolny stwierdził, iż w przypadku ewidencjonowania przez Urząd Gminy w Kłodawie wydatków dot. 3% kosztów obsługi w ramach wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego otrzymywanych z LUW jako dotacja celowa zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1 poz. 7 z późn. zm.) **brak jest kont analitycznych** w rozbiciu na zadania własne i rządowe (dotacyjne), co stanowi o nieprawidłowym stosowaniu się do posiadanej polityki rachunkowości. Taki sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych:

1) **uniemożliwia potwierdzenie faktycznie otrzymanych środków w ramach dotacji oraz dokonanych wydatków w danym momencie roku obrotowego:**

- a) wydruki z kart kontowych: 130-852-85212-4010, 130-852-85212-4110, 130-852-85212-4120, 130-852-85212-4300, 130-852-85212-4440, 130-852-85212-4700 oraz 130-852-85212-4750 wykazują ogólnie poniesione przez Urząd Gminy Kłodawa wydatki w ramach 3% kosztów obsługi związanych z funduszem alimentacyjnym w danych paragrafach wydatkowych lecz nie wykazują, które z nich dotyczą środków własnych gminy a które środków otrzymanych z dotacji budżetu państwa.

(Dowód: akta kontroli str. 164-185)

2) **powoduje wykazywanie danych w sprawozdaniu budżetowym RB-50 niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej:**

- a) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4010 – wynagrodzenie osobowe prac. fund. aliment.”:
Saldo w/w konta na dzień 30.09.2009 r. wskazuje kwotę 20.333,23 zł natomiast ze sprawozdania RB-50 za III kwartał 2009 r. wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa poniósł wydatek na wynagrodzenia osobowe pracownika zajmującego się funduszem alimentacyjnym (w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków budżetu państwa – dotacji) w kwocie 4.557,55 zł (WYLICZENIA: kwota **23.062,07 zł** ze zbiorczego RB -50 sporządzonego przez UG tj. łączna kwota dot. wydatków

poniesionych zarówno na obsługę funduszu alimentacyjnego jak i obsługę świadczeń rodzinnych **minus kwota 18.504,52 zł** z RB-50 sporządzonego przez GOPS tj. kwota dot. wypłaty samych świadczeń rodzinnych).

Analogiczna sytuacja występuje w sprawozdaniu za IV kwartał 2009 roku: kwota wykazana w ewidencji księgowej (stan na dzień 31.12.2009 r.) – 28.572,06 zł natomiast kwota wynikająca ze sprawozdania RB-50 to 4.844,52 zł (WYLICZENIA: zbiorcze RB-50 urzędu gminy – **kwota 29.578,88 zł minus RB-50 GOPS – kwota 24.734,36 zł**)

(Dowód: akta kontroli str. 66, 170, 172, 186, 189, 190)

b) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4110 – Świadcz.rodz., zal.alim. - skł.na us”:
Saldo w/w konta na dzień 30.09.2009 r. wskazuje kwotę 2.952,92 zł czyli prawidłową - taką jak ujęto w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał 2009 r. (WYLICZENIA: **kwota 24.000,48 zł** ze zbiorczego RB -50 sporządzonego przez UG **minus kwota 21.047,56 zł** z RB-50 sporządzonego przez GOPS).

Natomiast saldo w/w konta na dzień 31.12.2009 r. wskazuje kwotę 4.195,69 zł zaś ze sprawozdania RB-50 za IV kwartał 2009 r. wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa poniósł wydatek na opłacenie składek ZUS (w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków budżetu państwa – dotacji) w kwocie 636,19 zł. (WYLICZENIA: zbiorcze RB-50 urzędu gminy – **kwota 28.393,20 zł minus RB-50 GOPS – kwota 27.757,01 zł**)

Ponadto zespół kontrolny stwierdza, iż z ewidencji księgowej nie wynika kiedy (między okresem 01.10 – 31.12) w jakiej kwocie i dlaczego dokonano przeniesienia-zmniejszenia kwoty wydatków poniesionych w ramach otrzymanej dotacji z kwoty 2.952,92 zł na kwotę 636,19 zł.

Dodatkowo zespół kontrolny zwraca uwagę na błędną nazwę-opis karty kontowej: jest: **Świadcz.rodz., zal.alim.- skł.na us**

winno zawierać treść: „fundusz alimentacyjny – składki na ZUS od pracodawcy”

(Dowód: akta kontroli str. 67, 173, 175, 187, 189, 190)

c) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4120 – Świadcz.rodz.,fund.aliment.- skł.na FP”:
Saldo w/w konta na dzień 30.09.2009 r. wskazuje kwotę 464,94 zł czyli prawidłową - taką jak ujęto w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał 2009 r. (WYLICZENIA: **kwota 924,17 zł** ze zbiorczego RB -50 sporządzonego przez UG **minus kwota 459,23 zł** z RB-50 sporządzonego przez GOPS).

Natomiast saldo w/w konta na dzień 31.12.2009 r. wskazuje kwotę 646,09 zł zaś ze sprawozdania RB-50 za IV kwartał 2009 r. wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa poniósł wydatek na opłacenie składek na FP (w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków budżetu państwa – dotacji) w kwocie **0 zł** (WYLICZENIA: zbiorcze RB-50 urzędu gminy – **kwota 608,35 zł minus RB-50 GOPS – kwota 608,35 zł**).

W powyższym przypadku zespół kontrolny również stwierdza, iż z ewidencji księgowej nie wynika kiedy (między okresem 01.10 – 31.12) w jakiej kwocie i dlaczego dokonano przeniesienia-zmniejszenia kwoty wydatków poniesionych w ramach otrzymanej dotacji z kwoty 464,94 zł na kwotę 0 zł.

Dodatkowo zespół kontrolny zwraca uwagę na błędną nazwę-opis karty kontowej: jest: **Świadcz.rodz.,fund.aliment.- skł.na FP**

winno zawierać treść: „fundusz alimentacyjny – składki na Fundusz Pracy”

(Dowód: akta kontroli str. 67, 177, 179, 187, 189, 190)

d) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4300 – Świad.rodz.,zal.alim.- zak.usł.pozost.”:
Saldo w/w konta na dzień 30.09.2009 r. wskazuje kwotę 661,02 zł czyli prawidłową -
taką jak ujęto w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał (WYLICZENIA: kwota 8.668,67 zł
ze zbiorczego RB -50 sporządzonego przez UG minus kwota 8.007,65 zł z RB-50
sporządzonego przez GOPS).

Natomiast saldo w/w konta na dzień 31.12.2009 r. wskazuje kwotę 610,98 zł zaś ze
sprawozdania RB-50 za IV kwartał 2009 r. wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa poniósł
wydatek na pozostałe usługi (w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków
budżetu państwa – dotacji) w kwocie 0 zł (WYLICZENIA: zbiorcze RB-50 urzędu
gminy – kwota 8.607,15 zł minus RB-50 GOPS – kwota 8.607,15 zł).

Ponadto jak w poprzednich przypadkach z ewidencji księgowej nie wynika kiedy
(między okresem 01.10 – 31.12), w jakiej kwocie i dlaczego dokonano przeniesienia-
zmniejszenia kwoty wydatków poniesionych w ramach otrzymanej dotacji z kwoty
661,02 zł na kwotę 0 zł.

Stwierdzono również błędną nazwę-opis karty kontowej:

jest: „Świad.rodz.,zal.alim.- zak.usł.pozost.”:

winno zawierać treść: „fundusz alimentacyjny – zakup usług pozostałych”

(Dowód: akta kontroli str. 67, 180, 187, 189, 190)

e) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4440 – odpis na zfsś”

Saldo w/w konta na dzień 30.09.2009 r. wskazuje kwotę 950,00 zł czyli prawidłową -
taką jak ujęto w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał 2009 r. (WYLICZENIA: kwota
2.825,11 zł ze zbiorczego RB -50 sporządzonego przez UG minus kwota 1.875,11 zł
z RB-50 sporządzonego przez GOPS).

Natomiast saldo w/w konta na dzień 31.12.2009 r. wskazuje kwotę 1.000,04 zł zaś ze
sprawozdania RB-50 za IV kwartał 2009 r. wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa poniósł
wydatek na ZFŚS (w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków budżetu
państwa – dotacji) w kwocie 0 zł.

Ponadto stwierdzono jak wyżej, iż z ewidencji księgowej nie wynika kiedy (między
okresem 01.10 – 31.12) w jakiej kwocie i dlaczego dokonano przeniesienia-zmniejszenia
kwoty wydatków poniesionych w ramach otrzymanej dotacji z kwoty 950,00 zł na kwotę
0 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 67, 182, 187, 189,190)

f) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4700 – Świadc. rodzinne, fund.aliment.-
szkolenie”:

Saldo w/w konta na dzień 30.06.2009 r. (do dnia 31.09.2009 r. nie wykazywano
dodatkowych obrotów na danym koncie) wskazuje kwotę 250,00 zł czyli prawidłową -
taką jak ujęto w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał 2009 r. Natomiast saldo w/w konta
na dzień 31.12.2009 r. wskazuje również kwotę 250,00 zł zaś ze sprawozdania RB-50 za
IV kwartał 2009 r. wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa nie poniósł wydatku na szkolenia
(w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków budżetu państwa – dotacji).
Jednocześnie z ewidencji księgowej nie wynika kiedy (między okresem
sprawozdawczym) i dlaczego dokonano przeniesienia-zmniejszenia kwoty wydatków
poniesionych w ramach otrzymanej dotacji z kwoty 250,00 zł na kwotę 0 zł.

Stwierdzono również błędną nazwę-opis karty kontowej:

jest: „Świadc. rodzinne, fund.aliment.- szkolenie”

winno zawierać treść: „fundusz alimentacyjny – szkolenia”

(Dowód: akta kontroli str. 67, 184, 187,189,190)

- g) „Karta kontowa konta 130-852-85212-4750 – Fund.Aliment.- akcesorai akomputerowe”
Saldo w/w konta na dzień 31.05.2009 r. (do dnia 31.09.2009 r. nie wykazywano dodatkowych obrotów na danym koncie) wskazuje kwotę 353,80 zł czyli prawidłową - taką jak ujęto w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał 2009 r.
Natomiast saldo w/w konta na dzień 31.12.2009 r. wskazuje również kwotę 353,80 zł zaś ze sprawozdania RB-50 za IV 2009 r. kwartał wynika, iż Urząd Gminy Kłodawa nie poniósł wydatku na akcesoria komputerowe (w ramach 3% kosztów obsługi przyznawanych ze środków budżetu państwa – dotacji). Jednocześnie z ewidencji księgowej nie wynika kiedy (między okresem sprawozdawczym) i dlaczego dokonano przeniesienia - zmniejszenia kwoty wydatków poniesionych w ramach otrzymanej dotacji z kwoty 353,80 zł na kwotę 0 zł.
Stwierdzono również błędną nazwę-opis karty kontowej:
jest: „Fund.Aliment.- **akcesoria komputerowe**”
winno być: „fundusz alimentacyjny – akcesoria komputerowe”

(Dowód: akta kontroli str. 67, 185, 187, 189, 190)

Zespół kontrolny w powyższych przypadkach (tj. w pkt. a-g) nie kwestionuje wysokości poniesionych wydatków na poszczególne zadania związane z obsługą funduszu alimentacyjnego lecz wskazuje jako błąd fakt ujęcia na w/w kartach kontowych łącznych kwot poniesionych wydatków, bez wyszczególnienia środków finansowych pochodzących z dotacji (tzw. analityki), co uniemożliwia prawidłowe sporządzenie sprawozdania RB-50.

Sytuacja powyższa może powodować naruszenie art. 77 ustawy z dnia 2 września 2009 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Skarbnik gminy udzieliła w powyższej kwestii wyjaśnienia, z którego wynika, iż dane dot. 3% kosztów obsługi były przedstawiane w sprawozdaniu RB-50 na podstawie wykonania wydatków GOPS-u (na zasadzie różnicy, tj. otrzymana dotacja z LUW pomniejszona została o wydatek poniesiony przez GOPS i z powstałej różnicy obliczono 3% kosztów obsługi przypadające na UG), co według zespołu kontrolnego było nieprawidłowe.

(Dowód: akta kontroli str. 191)

Jednocześnie stwierdza się, że ewidencja zapisów księgowych na kartach kontowych: 130-852-85212-3110, 130-852-85212-4210 oraz 130-852-85212-4740 jest prawidłowa i ma odzwierciedlenie w sprawozdaniu RB-50.

(Dowód: akta kontroli str. 66, 186, 189, 190, 192-206)

- 3) **narusza art. 24 ust. 2 i ust. 4 pkt. 2 i 4 ustawy o rachunkowości z dnia 2 września 2009 r. (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).**

Brak kont analitycznych do poszczególnych rodzajów wydatków powoduje sytuację, w której dokonane zapisy księgowe nie odzwierciedlają stanu faktycznego. Konsekwencją powyższego jest:

- niemożność wyodrębnienia kwoty dotacji przekazywanych przez LUW spośród pozostałych środków jakimi dysponują jednostki podległe tj. UG i GOPS,

- niemożność sporządzenia prawidłowego sprawozdania finansowego RB-50 (kwoty z ewidencji księgowej nie wskazują faktycznych wydatków poniesionych w ramach otrzymanej dotacji),
- niemożność uzyskania w dowolnym czasie i za dowolnie wybrany okres jasnych i zrozumiałych informacji dotyczących zarówno otrzymywanych jak i wydatkowanych przez podległe jednostki tj. UG i GOPS środków finansowych w ramach dotacji z rozdziału 85212.

B. KONTROLA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ

Jednostka kontrolowana posiada wymaganą zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 2 września 2009 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) dokumentację dotyczącą przyjętych przez nią zasad (polityki) rachunkowości.

(Dowód: akta kontroli str. 8-51)

Na podstawie przedstawionych dokumentów podlegających kontroli stwierdzono, iż kwoty wykazane w sprawozdaniu RB-50 wynikają z ewidencji księgowej, stosownie do przepisu § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.). O powyższym stanowią następujące wydruki z kont:

- wydruki (9 szt) od konta 130-85212-3110 do konta 130-85212-4750 za okres 01.01.2009 roku 30.09.2009 roku, które odzwierciedlają kwoty wykazane w sprawozdaniu RB-50 za III kwartał sporządzonym przez GOPS.
- wydruk zestawienia stanu kont (analityczne) od konta 130-85212-3110 do konta 130-85212-4750 za okres 01.01.2009 roku 31.12.2009 roku odzwierciedlający kwoty wykazane w sprawozdaniu RB-50 za IV kwartał 2009 r. sporządzone przez GOPS.

(Dowód: akta kontroli str. 189-190 oraz 207-216)

Kontrolą prawidłowości ewidencji księgowej z listami wypłat świadczeń rodzinnych objęto miesiąc listopad. Wszystkie listy wypłat w powyższym miesiącu wykazują łączną kwotę 120.819,94 zł, natomiast kwota z ewidencji księgowej to 120.821,00 zł. Różnica w kwocie 1,06 zł wynika z potrącenia w/w kwoty jako odsetki od nienależnie pobranego świadczenia rodzinnego Pani * (dowód: polecenie księgowania Nr 183/2009 oraz lista wypłat Nr 2009/11/8). Wyjaśnienia na temat różnicy 1,06 zł dokonano w formie telefonicznej z księgową GOPS, która w dniu 26.03.2009 r. przesłała faksem (natomiast w dniu 31 marca 2010 r. przesłała kserokopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem) dokument „polecenie księgowania Nr 183/2009” jako dowód w powyższej sprawie. Wyjaśnienie przyjęto i stwierdzono, iż ewidencja finansowo-księgowa prowadzona jest prawidłowo.

(Dowód: akta kontroli str. 217-297)

Ponadto stwierdza się, iż mimo że Urząd Gminy Kłodawa jako „Organ” przekazywał w 2009 roku do GOPS środki finansowe zarówno pochodzące ze środków własnych gminy jak i z dotacji w łącznych kwotach tj. bez podziału na rodzaj: własne i rządowe oraz bez podziału zgodnego z klasyfikacją budżetową (o sytuacji powyższej stanowią dokumenty polecenia

przelewu) to Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodawie nie dopuścił się wydatkowania dotacji w kwotach większych niż przekazywane przez LUW w poszczególnych miesiącach (dowód: wydruki z kont GOPS oraz wydruk z konta LUW). Z wyjaśnień uzyskanych od kierownika GOPS wynika, iż sytuacja powyższa była możliwa dzięki temu, iż pracownik GOPS uzyskiwał informację o kwotach przyznanych dotacji w poszczególnych miesiącach w formie telefonicznej (od pracowników UG lub LUW). Nie zmienia to jednak faktu, iż GOPS powinien wyegzekwować od Urzędu Gminy informację w formie pisemnej dotyczącą środków przekazywanych jako dotacja na poszczególne rozdziały.

(Dowód: akta kontroli str. 82, 207-216 oraz 298-304)

Kontroli poddano również sposób przeprowadzanych przez GOPS analiz dotyczących realizacji planu finansowego w zakresie wypłat świadczeń rodzinnych (tj. przewidywanego wykonania do końca danego roku) w celu oceny prawidłowości planowania i wydatkowania środków pochodzących z dotacji. Pod uwagę wzięto głównie tzw. monitoring przesyłany comiesięcznie do LUW przez jednostkę kontrolowaną, który stanowił podstawę dla Wydziału Polityki Społecznej LUW do dokonywania zmian w planie finansowym jednostki kontrolowanej. Z analizy w/w monitoringu wynika, iż GOPS począwszy od miesiąca lipca 2009 r. zgłaszał braki planowanych środków finansowych w zakresie świadczeń rodzinnych. I tak odpowiednio:

- w miesiącu lipcu wykazywane przewidywane wykonanie do końca 2009 r. to 1.735.000 zł
- w miesiącu sierpniu wykazywane przewidywane wykonanie to 1.735.000 zł
- w miesiącu wrześniu wykazywane przewidywane wykonanie to 1.735.000 zł
- w miesiącu październiku wykazywane przewidywane wykonanie to 1.600.000 zł
- w miesiącu listopadzie wykazywane przewidywane wykonanie to 1.600.000 zł

(Dowód: akta kontroli str. 305-317)

Wydział Polityki Społecznej LUW w miarę posiadanych środków dokonywał zwiększeń w planie finansowym Gminy Kłodawa (tj. w m-cu wrześniu na kwotę 67.000 zł, w m-cu październiku na kwotę 88.000 zł oraz 12 listopada na kwotę 14.480 zł) uzupełniając tym samym w całości zgłaszane braki. Jednakże w toku kontroli ustalono, iż przedstawiane braki były oszacowane nieprawidłowo, co skutkowało w terminie późniejszym dokonaniem zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 116.560,81 zł. Ponadto z przedstawionej dokumentacji wynika, iż wewnętrzny plan finansowy GOPS różni się od tego, który wykazywany był w monitoringu. Różnica polega na tym, że mimo dokonanych przez LUW zwiększeń do wysokości zgłaszanego (jako przewidywane wykonanie) ogólnego planu dla Gminy Kłodawa do kwoty 1.810.000 zł, nie dokonano podziału środków w wewnętrznych planach finansowych pomiędzy UG a GOPS w takich wysokościach jak wykazywano w monitoringu w miesiącu listopadzie (czyli po ostatecznych zwiększeniach) tj.:

- informacje wynikające z monitoringu: przewidywane wykonanie na fundusz alimentacyjny realizowany przez UG – 210.000 zł oraz przewidywane wykonanie na świadczenia rodzinne – 1.600.000 zł realizowane przez GOPS,
- faktyczne „wewnętrzne” plany (po zmianach/zwiększeniach) kontrolowanych jednostek: plan UG - 288.050 zł natomiast plan dla GOPS – 1.521.950 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 318-322)

Powyższa sytuacja dawała mylny obraz dotyczący zwrotów dokonanych przez jednostki kontrolowane a tym samym mylny obraz o tym, która z jednostek (tj. UG czy GOPS) dokonywała błędnych analiz, w konsekwencji których dokonano zbyt dużych zwrotów

niewykorzystanych dotacji. Błąd polegał na tym, iż z powodu nie dokonania przez gminę jako „organ” podziału wewnętrznych planów UG i GOPS w takich wysokościach jak wynikało z przewidywanego wykonania wykazanego w monitoringu stwierdzić można, iż to UG dokonał przeszacowania potrzeb, gdyż w stosunku do posiadanego planu tj. 288.050 zł dokonany zwrot w kwocie 87.374,66 zł należałoby przypisać właśnie dla UG a pozostałą część zwrotu w kwocie 29.186,15 zł dla GOPS. Oznaczałoby to, że UG wykonał plan tylko w 70% natomiast GOPS w 98%. Rzeczywista sytuacja wygląda jednak inaczej, gdyż UG w monitoringu listopadowym wykazywał przewidywane wykonanie w kwocie 210.000 zł co oznacza, iż dla UG należałoby przypisać tylko kwotę zwrotu 9.324,66 zł jako nie wykorzystana dotacja, co oznacza iż UG oszacował potrzeby w zakresie wypłat świadczeń rodzinnych na poziomie nie odbiegającym aż tak bardzo od rzeczywistych wydatków (wykonanie planu wynosiłoby 96%), natomiast pozostałą część zwrotu tj. 107.723,15 zł należy wykazać jako błędnie oszacowane potrzeby przez GOPS.

Ponadto na podstawie skontrolowanych dokumentów można stwierdzić, iż na dzień 15.11.2009 r. (tj. na dzień dokonywania ostatecznych zmian kwot dotacji celowych na zadania zlecone jst zgodnie z art. 147 *ustawy o finansach publicznych*) do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 90% wniosków o wypłatę świadczeń rodzinnych w 2009 roku. Oznacza to, iż GOPS (w terminie umożliwiającym realne oszacowanie potrzeb) nie dokonał należytych analiz, przez co naruszył art. 35 ust. 3 *ustawy z dnia 30.06.2005 roku o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

(Dowód: akta kontroli str. 323-331)

II. WNIOSKI

W zakresie planowania i wydatkowania środków finansowych w rozdziale 85212:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie dołożył właściwych starań w rzetelnym planowaniu środków na wypłatę świadczeń rodzinnych, Urząd Gminy natomiast prawidłowo oszacował zapotrzebowanie na środki finansowe dot. wypłaty funduszu alimentacyjnego w 2009 roku. Niemniej jednak zespół kontrolny zwraca uwagę na fakt, iż to gmina jako „Organ” powinna sprawować ogólny nadzór nad prawidłowością zarówno planowania jak i wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań zleconych. Kontrola stwierdziła zaś, iż nadzór taki był sprawowany w sposób nienależyty. Ponadto nierzeczywisty podział wewnętrznych planów dla UG i GOPS dokonany przez gminę jako „Organ” dawał mylny obraz dotyczący zwrotów dokonanych przez jednostki kontrolowane a tym samym mylny obraz o tym, która z jednostek (tj. UG czy GOPS) dokonywała błędnych analiz, w konsekwencji których dokonano zbyt dużych zwrotów niewykorzystanych dotacji.
- Gmina jako „Organ” przekazywała do poszczególnych jednostek podległych tj. do UG i GOPS środki finansowe zarówno pochodzące ze środków własnych gminy jak i z dotacji w łącznych kwotach tj. bez podziału na rodzaj: własne i rządowe oraz bez podziału zgodnego z klasyfikacją budżetową tj. dział-rozdział-paragraf (bez tzw. analityki). Powyższy sposób przekazywania środków był nieprawidłowy i powodował niemożność określenia kwot przeznaczonych na poszczególne zadania realizowane przez w/w jednostki a tym samym utrudniał właściwe wydatkowanie środków pochodzących z dotacji. Niemniej jednak zarówno UG jak i GOPS nie dopuścił się wydatkowania dotacji w kwotach większych niż przekazywane przez LUW w poszczególnych miesiącach. Możliwe to było dzięki temu, iż pracownik GOPS uzyskiwał informację o kwotach przyznanych dotacji w formie telefonicznej (od pracowników UG lub LUW).

- Urząd Gminy nieprawidłowo ewidencjonował wydatki dot. 3% kosztów obsługi w ramach wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Nieprawidłowość polegała na braku kont analitycznych w rozbiciu na zadania własne i rządowe (dotacyjne). Taki sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych uniemożliwił potwierdzenie faktycznie otrzymywanych środków w ramach dotacji oraz dokonywanych wydatków w danym momencie roku obrotowego oraz powodował wykazywanie danych w sprawozdaniu budżetowym RB-50 niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Jednocześnie stwierdza się, że ewidencja zapisów księgowych na kartach kontowych dot. wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zakupu materiałów i materiałów papierniczych (w ramach obsługi funduszu alimentacyjnego) była prawidłowa i miała odzwierciedlenie w sprawozdaniu RB-50.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prawidłowo prowadził ewidencję księgową a kwoty wykazywane w sprawozdaniu RB-50 miały wyraz w w/w ewidencji.

Na podstawie art. 44 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31 poz. 206) kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy. Kierownikowi podmiotu kontrolowanego przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Przytoczone zastrzeżenia, zgłasza się na piśmie do kierownika komórki do spraw kontroli w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi podmiotu kontrolowanego stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec zastrzeżeń.

Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika podmiotu kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

Protokół niniejszy sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach i zaparafowano na każdej stronie.

Jeden egzemplarz otrzymuje:

1. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie;
2. Wójt Gminy Kłodawa;
3. Wydział Nadzoru i Kontroli LUW;
4. Wydział Polityki Społecznej LUW

Kłodawa, dnia ..23.04.2010r.

Skarbnik Gminy

Krystyna Żal

SKARBNIK GMINY

.....
podpis Krystyna Żal

Zespół kontrolny:

1. Aneta Jamusz

.....
Aneta Jamusz
podpis

Wójt Gminy

Anna Mołdciak

.....
podpis

Kierownik GOPS

Bożena Wójcik

Bożena Wójcik
.....
podpis

Główny Księgowy GOPS

Lucyna Chodkiewicz

Lucyna Chodkiewicz
.....
podpis

2. Anetta Śmietana

Anetta Śmietana
.....
podpis

3. Małgorzata Snacka

Małgorzata Snacka
.....
podpis

Opłata

Opłata